

E per qualunque emergenza che non potesse venire risoluta col mezzo delle rispettive Autorità subalterne o non fosse demandata alle loro facoltà, i Ministeri delle Finanze dei due Stati collegati si porranno in immediata corrispondenza fra loro, ed i punti sopra i quali venissero ad accordarsi, diverranno obbligatorii come se fossero convenuti nel presente Trattato.

Art. XVI.

Le merci di uno dei due Stati, le quali o esenti da dazio o col pagamento del dazio intermedio enstrassero nel commercio dell' altro Stato collegato, veranno quivi in ogni rapporto parificate alle merci nazionali.

Nessuno dei due Stati collegati potrà adottare per rispetto al proprio territorio disposizioni, che limitino o restringano il reciproco commercio più di quanto è convenuto nel presente Trattato. E seguirà del pari a mantenersi, come al presente, la più estesa scambievole libertà pel traffico dei grani e delle altre vettovaglie, la quale vuolsi mantenuta anche in tempo di carestia, ecettuato solo il caso in cui i due Governi collegati, per ciò che riguarda il Regno lomb. veneto ed il Ducato di Modena, non potessero concertarsi nell'adozione di misure comuni contro l'estero.

Resta poi nel diritto degli Stati collegati di proibire pel caso di guerra o di politici movimenti l'importazione o l'esportazione, tanto verso l'estero che nel commercio intermedio, di cavalli, armi e k dělání zbraně a střeliva hodí, a to ani

tím nezdvihly, že úředníci řečené k učiněnému vyzvání se ospravedlnili.

Bylyli by nesnáze vzešlé takové, že by jich obapolní nižší úřadové nemohli vyrovnat, nebo že by bylo nad jejich moc, aby je zdvihly, tehdy se ministeria finanční obou států jednotních přímo o tom umluví, a usnesení, kteráž mezi sebou učiní, pokládati se budou tak, jako by byly v této smlouvě obsažena.

Článek XVI.

Zboží jednoho z obou států jednotních, kteréž bylo buď beze cla nebo za clo mezitím v obchod státu druhého přešlo, bude v státu tomto v každé příčině za rovné pokládáno zboží domácimu.

Žádný stát jednotní nemá práva činiti v zemi své nějakých opatření, jimiž by obchod obapolní více byl obmezen, nežli dle této smlouvy. Pročež bude i budoucně, jako posud, obapolní obchod v obilí a v jiných věcech potravních zcela svobodný, a svoboda tato zachována bude také i v čas drahoty, leč že by se vlády o clo sjednocené v přičině království Lombardsko-Benátského a vojvodství Modenského nemohly shodnouti, jakých společných prostředků by užiti měly na proti cizozemsku.

Oba státnové jednotní mají právo, v čas války neb hnutí politických zapovědít, aby se nedováželi ani nevyváželi koně, zbraň, střelivo ani věci, jichžto se dělání zbraně a střeliva hodí, a to ani